

Idén ünnepeljünk így! (Gondolataim az ünnep elé...)

Bevezetés: Nem vagyok történész, mégis azt gondolom, hogy ha egyetlen szóval meg kellene fogalmaznom az 1848-as események legfontosabb gondolatát, akkor a szabadság szót választanám. Hogy tényszerűen is hivatkozzak valamire, a 12 pont szövege és a fölé nyomtatott három szó is erről árulkodik.

Hogyan is ünnepeljünk?

Nem emlékezni, megemlékezni hívnék bárkit is, központi műsort sem tervezek, hanem az ünnep alkalmából gondolkodni várok minden diákot és tanárt az Eötvösben. Heller Ágnes (1929-2019) filozófustól hallottam rádióriportban egy gondolatot, amikor kiüresedő ünnepeinkről, megemlékezéseinkről kérdezték. Azt fejtegette, hogy míg az emlék megfakul, egyre halványabb lesz, a gondolat mindig teljes erejével születik újra. Tapasztalataim szerint a központi (meg)emlékezések bármilyen magas minőségűek is, a résztvevők egy részét nem érdeklik, formális tehernek érzik, épp azért, mert hiányzik a személyes érintettség, a gondolat. Emlékezés helyett javaslom tehát, hogy idén gondolkodjunk el azon, mit jelent ma a szabadság nekünk! Azért épp a szabadságról, amit a bevezetőben írtam. Természetesen a szabadságnak is sok rétege, lehetséges értelmezése van, én most nem a politikai értelemben vett szabadságról való gondolkodásra buzdítanék, mert ehhez előismeretek, tárgyyszerű tudás kellene, melyeket nagyon különböző mértékben birtoklunk (7. évfolyam vs. történelemtanárok), hanem a személyesen megélt szabadságélményről vagy annak hiányáról gondolkodnék. Erről mindannyiunknak van tapasztalata. Persze, ha kialakulnak vagy folytatódnak további, mélyebb, a szabadság más aspektusait érintő beszélgetések, az nagyon örvendetes.

Személyes motivációm: Életem nagy részének természetes velejárója volt a szabadság. Úgy támogattam, hogy ritka alkalmaktól eltekintve - leginkább, amikor hiányzott - észre sem vettem, hogy milyen magától értetődően vagyok szabad. Ez az érzés azonban törekeny, hogy a szabadságról van még mit tanulnom ilyen vén fejjel is, a COVID első hulláma alatti teljes és önkéntes lezáráskor fészkelte be magát a fejembe. Ekkor magam mondtam le a szabadságom nagy részéről, és a szabadságmegvonás hatásai, a tehetetlenség, a kiszolgáltatottság érzése, a félelem és a düh hamarosan hálótársaim lettek. Ráadásul egy vírus ellen nem lehet forradalmat vívni! Ekkor gondoltam arra, hogy érdemes épp 48 kapcsán a szabadságról elgondolkodni.

Szóval, mi is az a szabadság?

Hiszem, hogy minden ember szabadnak születik. Ahogy ereje és tudata képessé teszi, szabadon gondolkodhat, határozhat el dolgokat, szabadon teheti, amit szeretne, szabadon mozoghat, szabadon rendelkezhet a testével, szabadon szerethet, szabadon választhat. Ezt a szabadságot a

modern társadalmakban már nemcsak a szokásjog, de írott törvény garantálja, amíg valami nagy baj nincs, és a szabadság egy részét megvonja a bíró: szabadságvesztés. Hát röviden ennyi lenne a szabadság!

Tényleg? Hát nem! Szólj rám, miket nem beszélek?! Ha mindent valóban megtennék, amit akarok: pl. megverhetném, aki bosszant, lelőhetném a villamosról azt, akinek büdös a hónalja, lelőhetném a szomszéd kutyáját, amikor a kedvenc filmem alatt hangosan ugatja a holdat, otthon maradnék, ha nem akarok aznap dolgozatot írni stb., akkor hamarosan egymagam találnám magam a földgolyón valami lakatlan helyen. Élnék, biztonságos otthon, barátok, szerelmek, kosárcsapat, bulik, munkahely, sítábor és majd minden nélkül, amik fontosak a számomra! Én lennék a legelviselhetetlenebb ember a Földön, teljes magányban, de szabadon. Jaj, mi lett az olthatatlan szabadságvágyammal? Hát látszik, (tudom, háttal nem kezdünk mondatot) hogy ez a szabadság-ügy ma nem lesz itt ilyen egyszerű!

Szabadságomat, a szabad akaratomat mások szabad akaratával együtt lehet csak megélnem. Ez bonyolult, pestiesen szólva bonyolult! (EP) Szabadon élni tehát időnként riasztóan macerás vállalkozás, sok munkával, odafigyeléssel, felelősséggel, alkalmazkodással és főleg bölcs belátáson alapuló önkorlátozással jár. Egy életen át? Igen, egy életen át! Ez ijesztő és fárasztó? Igen, az! Aki nemcsak műkedvelni, picit megijedni akar, hanem igazán 18+-os horrorra vágyik és hátborzongani szeretne, az olvassa el Bibó István: A szabadságszerető ember politikai tízparancsolata című gyögydalisát az alábbi linken, az az igazi Hitchcock:

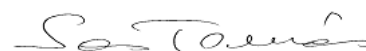
http://tollelege.elte.hu/sites/default/files/articles/szabadsagszereto_ember.pdf !

Nem lehetne férfiasan (és természetesen nőiesen) vállat vonni, hátradőlni, és hagyni az egészséget?

A szabadságnak vagy épp hiányának megélése személyes és tanári megfigyeléseim alapján is kiemelten fontos az ember számára. A szabadság megvonása, korlátozása tönkre teszi a lelkünket, sértetté és kicsinyessé, sebzetté tesz, megöli a boldogságunkat. Pláne, ha nem látjuk a korlátozás okát, de még akkor is így van ez, ha mi magunk mondunk le szabadságunk egy részéről! Ezzel szemben a szabadság intenzív megélése hihetetlen energiákat és tettvágyat szabadít fel bennünk. Az ember nem tud szabadság nélkül élni. Szóval nem lehetne! Itt József Atilla Levegőt című versének (1935) záró sorai jutottak eszembe, ezzel zárom leveletem:

Jöjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet,
jó szóval oktasd, játszani is engedd
szép, komoly fiadat!

2022.02.27.

A feladatok: A bevezetőben leírtak szerint (a gondolat a fontos) két feladat teljesítését kérnénk minden iskolapolgártól:

1. feladat: Mindenki készítson egy képet, fotót, montázst, rajzot, grafikát, kézzel vagy számítógéppel A4 méretben, melynek témája a szabadság. Ha valaki alá akarja írni az alkotását, akkor azt magán a médián tegye meg! A formátum jpg legyen a max. méret 8 Mbyte. A képet a következő úrlapon kell feltölteni március 03-ig az eötvösös google címedről:

<https://forms.gle/HVZwWWVYmUwbo8uA9> Az iskola honlapján kint lesz a link!

A bejövő alkotásokból kiállítást rendezünk az iskolában.

mentőöv és anekdot: Amikor hetedikes lettem, új rajztanárt kaptunk. Változtak az idők, Ili néni szigorúbb volt, nála nem volt kecmec, rajzolni kellett, hétről-hétre, és beadni. Nálam gyűltek a furdancsok, mert képtelen voltam a pálcikanap, pálcikahegy, -fa, -ember, -kutya, -felhő, -ház bonyolultságot megugrani. Nem ment! Már novemberben nagy baj volt, és a trendvonal határozottan a botrányt jósolta! Ekkor Ili néni mentőövet dobott felém: azt ajánlotta az egyik számomra nem dicsőségteljes beszélgetésünk végén, hogy ezután rajz helyett írhatok fogalmazást az adott témáról. Így lett! Év végén jelest kaptam rajzból! Ha valaki úgy érzi, hogy a képi megfogalmazás kifog rajta, írjon egy max. A4 oldal terjedelmű szöveget, és azt küldje be, pdf formátumban!

2. feladat: március 15-én arra kérünk mindenkit, hogy menjen ki a Tabánba, itt 2019-ben ültettünk néhány fát. A fáktól nem messze, a Rác-fürdő bejáratával szemben, az eszperantó parkban levő Zamenhof szobor háta mögött levő kb. 6*6 méteres, füves, kő járdával körbevett területre szúrjon le egy hurkapálcára feltűzőtt kis kokárdát. Lehet összebeszélni, vagy épp nem, egyszerre menni vagy külön, lehet piknikezni, sportolni, csak úgy véletlenszerűen többször odanézni, várva a meglepetést, hogy kivel lehet találkozni. Lehet menni családdal, kutyával, vagy épp a nagyszülőkkel. Csak arra kérünk, ejtsd útba az eszperantó parkot 15-én!

Ha valaki elutazik, a hosszú hétvégén kérjük, hogy ha megoldható, este itt érjen véget a kirándulás. Végül, ha valaki semmiképp sem tudja megoldani, hogy személyesen eljöjjön, akkor kérje meg egy osztálytársát, ismerőst, kutyáját, hogy szúrja le az ő kokárdáját is!